

03.02.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5352 Sayılı 25.05.2005 tarihli Adli Sicil Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesini ekte bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Birgül AYMAN GÜLER
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	19 Şubat 2015 2/2667			
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Genel Sek.	Y. Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
03 Şubat 2015
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİN HİZM. BAŞKANLIĞI
03 Şubat 2015
NO: 372917

GEREKÇE

Kişilerin Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapmak suretiyle haklarını arama usulü hukukumuzda, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile getirilmiş, 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Yargılamanın adil yapılmadığının Anayasa Mahkemesince tespit edilmiş olması halinde, adli sicil ve arşiv kayıtlarının akıbetinin ne olacağı konusu düzenlenmemiştir. Gerek 6216 sayılı yasada gerekse de 5352 sayılı kanunlarda bu yönde bir hüküm bulunmamaktadır.

5352 sayılı Adli Sicil Kanunu adli sicil ve arşiv kayıtlarının kaldırılması işleminde prensip olarak Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünü tek yetkili kılmıştır. Kanun ve Yönetmelikte Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru sonucu vereceği "adil yargılama hakkının ihlali" kararı sonrası ne yapılacağı düzenlenmemiş olduğundan ve mahkemeler de kendilerine yapılan başvuruları yetkisiz oldukları gerekçesiyle ret ettiklerinden bu konuda mevzuatta bir boşluk doğmaktadır.

Adil yargılanma hakkının ihlal edilmesi, yurttaşlık hakları bakımından yeterince ağır bir sorundur. Sözü edilen adli sicil yasasındaki boşluk, buna bir de anayasal çalışma hakkının gaspı gibi başka bir ağır yük getirmektedir. Bu durumun en yakın örneği, bir kumpastan ibaret olduğu her kesimce açık olarak kabul edilen Balyoz Davasının sonuçlarıdır.

2007 yılı sonrasında hazırlandığı ortaya çıkmış imzasız ve mühürsüz dijital dosyalar 134 denizci, 41 havacı ve 1 karacı muvazzaf subayı, haksız yere özgürlüklerinden ve mesleklerinden etmiştir. Özgürlük gaspı, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuruların yapılmasından yaklaşık 8 ay sonra 18 Haziran 2014 tarihinde oybirliği ile verdiği "**adil yargılanma hakkının ihlali**" kararı gereğince, İstanbul Anadolu Adliyesi 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 19 Haziran 2014 tarihli kararı ile sona ermiştir. Ancak bu subaylar, Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün Adli Sicil kayıtlarında "18 Yıl hükümlü" veya "16 Yıl hükümlü" görünmektedir. Bir kısım muvazzaf subay tahliye edildikten sonra adli sicil kaydında hükümlü görünmelerine karşın, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde göreve devam etmekte, bu olanağa sahip olmayanlar ise adli sicildeki kayıt nedeniyle anayasal hak olan "çalışma hakkı"nı kullanamamaktadırlar. Denizciler, hükümlü gözüktükleri için Gemi Adamları Yönetmeliğine göre 'uzak yol kaptanı' gibi Gemi Adamı Belgesi alamamakta, havacılar pilotluk veya eğitim için THY dahil hiçbir havacılık kuruluşuna başvuramamaktadırlar. İstanbul

Anadolu Adliyesi 4. Ağır Ceza Mahkemesinden hükümlülüğün sona erdiğine dair belge alınmasına, aynı Mahkeme tarafından Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne Adli Sicil kayıtlarında düzeltme yapılması için yazı yazılmasına karşın, 5352 Sayılı Adli Sicil Kanunu hükümleri nedeniyle sonuç alınamamaktadır. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru 23 Eylül 2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Ancak Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru sonucu vereceği "adil yargılama hakkının ihlali" kararı sonrası ne yapılacağı yasalarla düzenlenmediğinden, mevzuattaki boşluk anayasal çalışma hakkının gasp edilmesi sonucu yaratmıştır.

Bu yasal boşluğun giderilmesi amacıyla, Adli Sicil Kanununun 12. Maddesine 4. Fıkra olarak aşağıdaki hükmün eklenmesi önerilmektedir: *"Bir ceza yargılaması ile ilgili olarak yapılan bireysel başvuru sonucu Anayasa Mahkemesinin "Adil Yargılanma Hakkının İhlali" kararı verdiği mahkûmiyet kararına ilişkin adli sicil ve arşiv kaydı tamamen silinir."*

ADLİ SİCİL KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) Bir ceza yargılaması ile ilgili olarak yapılan bireysel başvuru sonucu Anayasa Mahkemesinin adil yargılanma hakkının ihlali kararı verdiği mahkûmiyet kararına ilişkin adli sicil ve arşiv kaydı tamamen silinir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.